

שערי תשובה - בולעטין # 12

ארגון מוקדש להתעוררות לתשובה

חודש אלול תשמ"ב

מיסוד התשובה של רבנו יונה גירונדי זצ"ל

בענין התשובה

שלח לנו הקב"ה ביד עבדיו הנביאים, וביד יחזקאל הנביא, נאום ה' אלהים שובו והשיבו מכל פשעיכם ולא יהיו לכם למכשול, השליכו מעליכם כל פשעיכם אשר פשעתם בם, ועשו לכם לב חדש ורוח חדשה ולמה תמותו, אדם אשר פשע וחסא ובא לחסות תחת כנפי השכינה ולהכנס בדרכי התשובה אשכילך ואורך בדרך זו תלך:

ביום ההוא ישליך כל פשעיו אשר עשה, ויעשה עצמו כאלו בו ביום נולד ואין בידו לא זכות ולא חובה, וזה היום תחלת מעשיו, היום יפלו אורחותיו שלא יטו מעגלותיו מדרך הטוב, ודרך זו תביאנו לשוב בתשובה שלמה, כי הוא יעשה עצמו כמשליך מעליו כובד העונות ועוצם החטאים אשר עשה, ולא יבהילוהו רעיוניו ולא יניחוהו לשוב כי יבוש מחטאיו, כי יחשוב: איך אוכל להעזי פני ולשוב ואני חטאתי עויתי פשעתי כזאת וכזאת עשיתי עברתי ושניתי ושלשתי עד אין ספורות, ואיך אבוא עוד לפניו כבושת גנב כי ימצא, כי בושתי לעמוד לפניו, ואף איך ארמוס חצריו ואיך אשמור חוקיו:

אל יחשוב כן, כי המסית יושב כזבוב במפתחי הלב, מתחדש עליו בכל יום, צופה ומביט להכשילו ומשום לבו לעצה הרעה הזאת, רק יחשוב כי כן מדת הבורא יתברך, ידו פשוטה לקבל שבים, לכן טוב לו להשליך פשעיו ולעשות לו לב חדש, וכה יעשה ביום טהרתו בהתנדבו רוחו אותו להיות עבד לבוראו יפיל תחינתו לפני בוראו, ויאמר:

אנא השם חטאתי עויתי פשעתי כזאת וכזאת עשיתי מיום היותי על האדמה עד היום הזה, ועתה נשאני לבי ונדבה אותי רוחי לשוב אליך באמת ובלב טוב ושלם בכל לבי ונפשי ומאודי ולהיות מודה ועוזב להשליך מעלי כל פשעי ולעשות לי לב חדש ורוח חדשה, ולהיות זריז וזהיר ביראתך, ואתה יי אלהי הפותח יד בתשובה ומסייע לבאים לטהר, פתח ירך וקבלני בתשובה שלימה לפניך, וסייעני להתחזק ביראתך, ועזרני נגד השטן הנלחם בי בתחבולה ומבקש נפשי להמיתני לבלתי ימשול בי, והרחיקהו מרמ"ח איברים שבי, ותשליכהו במצולות ים, ותגער בו לבלתי יעמוד על ימיני לשטני:

ועשית את אשר אלך בחוקך והסירות לב האבן מקרבי, ונתת לי לב בשר, אנא ה' אלהי שמע אל תפלת עבדך ואל תחנוני, וקבל תשובתי, ואל יעכב שום חטא ועון את תפלתי ותשובתי, ויהיו לפני כסא כבודך מליצי יושר להליץ בעדי להכנס תפלתי לפניך, ואם בחטאי הרב ועצום אין לי מליץ יושר, חתור לי אתה מתחת כסא כבודך וקבל תשובתי ולא אשוב ריקם מלפניך כי אתה שומע תפלה, ותמיד ירגיל בתפלה זו:

וזה הדרך אשר ילך בה, ואת המעשה אשר יעשה, להרגיל עצמו להשמר מכל חטא: בבוקר בעת הקיצו משנתו יחשוב בדעתו כי ישוב ויפשפש במעשיו, ולא יעוות לפי כחו אפילו פסיעה אחת. לעת האוכל קודם שיאכל יתודה על כל עונותיו ואם עשה עיוות בשום דבר, יתודה על דבר בהעוותו, והיודי הזה ירחיקהו מכל עון וחסא, כי אם יבא לידו דבר עבירה יזהר ממנה ויאמר בלבבו: איך אעשה הרעה

הגדולה הזאת, להתודות עליה, ואהיה מאותם שנאמר עליהם ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו, ואהיה כטובל ושרץ בידו, ואף כי אהיה בדעת קלה ומעוטה לפני בוראי, שלא אוכל לעמוד כנגד תאותי מפני כבודו שעה מועטת כזאת, ובהעלותו דבר זה בלבו ורוחו, אז ישמר מעבירה:

ויהיה קל כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביו שבשמים, ואף מעון עקביו יהא נזהר כי כל דרכיו יהיו במשקל, וכן אמר דוד המלך ע"ה: "למה אירא בימי רע עון עקבי יסובני" והם העונות ומצות שאדם דש בעקביו ולא יחשבם לכלום. הגיע עת האוכל ויחפש ולא מצא את התרפים, אז יהא מודה ומשבח לפני בוראו על אשר עזרו משונאיו, וזכה להיות שעה אחת בתשובה בעוה"ז, ובזה יאכל אכילת שחרית, וקודם אכילת הערב יתודה הכל כאשר אמרנו וכן מזמן אכילה שבערב יעשה עד זמן שכיבה:

הרי לך שלשה פרקים לשלשה וידיים ככה יעשה כל הימים מיום תחלת תשובתו עד חדש ימים או שנה תמימה עד שיתחזק ביראת הבורא ויניח כל מעשיו הרעים, וכשישמור עצמו מן העבירות שהיה רגיל בהם וכמה פעמים שבאו לידו ונזהר מהם, לא יירא עוד כי מן השמים יסייעוהו: ואף העבירות יחשבו לו לזכות:

ועל פשעיו הישנים אשר השליך מעליו יהיה תמיד תוהה ומתחרט ומבקש עליהם מאת המקום למחותם מספר הזכרונות, וגם יענה נפשו עליהם, ואם אדם חלש הוא שאינו יכול לסבול עינוין קשים ותעניות ימשוך מתאותיו, ואל ימלא כל תאוותו, לא במאכל ולא במשתה וכן אמר הרב ר' אברהם בר דוד שהיה אחד מחסידי עולם: הגדר הגדול המעולה המופלא מניעת המאכלות:

וכן פירוש דבריו על יעזוב לגמרי מלאכול בשר ולשתות יין, כי דיין מה שאסרה תורה אך בעת מאכלו ועודנו תאב לאכול, יניח ממנו לכבוד הבורא מתאוותיו ואל יאכל כפי תאוותו ודרך זה ימנענו מחטוא, ויזכרנו אהבת הבורא יותר מתענית אחד בשבוע, כי זה בכל יום תמיד מדי אכלו ומדי שתייתו יניח מתאוותו לכבוד הבורא:

וישים לבו בתורה אם היה רגיל ללמדו דף אחד ילמוד שני דפין, כי גדול ת"ת שמביא לידי מעשה ויהיה מייסר עצמו בכפיית יצרו לתורה ולמצות והן הם יסורין של אהבה ואל ילך אדם במצות הבורא כאדם העושה במקרה פעמים עושה פעמים מניח אלא כולן יעשה בלב שלם תמיד, ואל יניח משום ענין לא מפני עצלות ולא מפני בושה, כגון:

אם רגיל לאכול ג' סעודות שבת למצוה ונתארח אצל בני אדם שאינם מחזיקים באותה מצוה, אל יניח המצוה מפני הבושה כי אוי לה לאותה בושה, אלא יעזיז פניו ויאמר שימו ואסעוד כזית כמצות הבורא, וכן כל כיוצא בזה:

ואפי' אם יהיו העולם מתלוצצים עליו, מכל מקום יש לו להיות כפתי בעיניהם ולא יעבור מצוה קטנה ממצות הבורא שעל זה נאמר:

"באהבתה תשגה תמיד", כלומר באהבתה של מצוה תהיה שוגה ופתי להניח כל עסקיך ולדון בה, ודוגמת זה מצינו בר"א בן פדת, שהיה יושב בצד שוק התחתון של צפורי ועוסק בתורה וסדינו מוטל בצד שוק העליון והיה נראה כפתי בעיני העולם בשביל **אהבת מצות הבורא לעסוק בתורה**, (בפ' כיצד מעברין בעירובין):

ואם עשה כן ונפטר בחצי ימיו, נותנין לו שכר כאלו חי כל ע' שנה ימי שנותינו במצות וזה שאמר שלמה המלך ע"ה בחכמתו:

"מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל" אם ימיו מרובין או מעוטין שכרו של מועט כשכרו של מרובה, משה פרנס את ישראל מ' שנה, ושמואל הנביא פרנס י' שנים, ושקלן הכתוב כאחד, דכתיב:

משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו. משל למלך ששכר פועלים והתחילו במלאכה לעשות באמונה אמר המלך לאחד מהם בוא ונטייל במדינות בגנות ופרדסים, הלך עמו כל היום ואחרים טרחו במלאכתן, לעת ערב באו למלך ואמרו תן לנו שכרינו ובא אותו שטייל עם המלך ושאל שכרו כמו כן, אמרו האחרים ומה יש לך ליקח, הלא לא טרחת כל היום כולו באמונה במלאכה?! השיב להם על ידי לא נשאר לפעול, וראה המלך שהדין עמו ונתן לו שכרו, כן הוא כתב במדרש תנחומא:

**והשב אל ידמה בנפשו לומר למה זה הבל איגע לריק ולתהו כחי
אכלה, כי איך תעמוד תשובתי לפני עונותיו וכל מה שאוכל לעשות לא
יועיל כנגד העונות שעברו עלי, אל יאמר כן, כי הבטיח הקב"ה ע"י
יחזקאל הנביא, כי פשעיהם לא יזכרו עוד, דכתיב:**

**"והרשע אשר ישוב מכל חטאתיו אשר עשה, ושמר את כל חקותי, ועשה
משפט וצדקה חיה יחיה לא ימות, וכל פשעיו אשר עשה לא יזכרו לו עוד,
בצדקתו אשר עשה יחיה". תם ונשלם**